

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH,
HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

UN CONSOL.

En aquests días tremendos
en que 'l fret 'ns toca 'l viu,
res alegra tant la vista
com veure quadrets d' istíu.

CRÓNICA.

Si alguna cosa indica que 'l sigle XIX se 'n va á las capsas, es lo fret extraordinari que s' está deixant sentir durant lo present hivern. Un verdader fret *fin du siècle*.

Es que 'l sigle ha anat envellint, va perdent la sensibilitat, la vista se li escurca, la fossa que ha de tragarlo s' obra á sos péus, y la poca sanch que li resta se li refreda.

Es un invàlit, un xacrós, qu' en los 8 ó 9 anys de vida que li quedan nos ha de donar molta molestia. ¿Se recordan l' any passat la gresca del *trancasso*? Va ser un accés de deliri y una distribució de garrotadas de boig á tort y á dret qu' encare hi ha qui se 'n ressent, y si esceptuém als que van enterrar la sogra ó als que van heredar á un oncle rich, son molts y molts los que avuy encare 'n ploran.

L' any 91 s' ho ha pres més á la fresca.

Ha comensat per treures lo turbant de boyras, l' estrenya-caps ó lo que siga ab que durant l' hivern solia cubrirse 'l cap, y 'ns ha ensenyat la sèva calva rasa y lluhenta, per la qual lo fret rellisca.

Ni una gota d' aygua: fret á palò sech.

Diumenje al vespre al Sr. Any 91 li va venir un estornut, y 'l xorro de capelláns que li eixiren de la boca, varen glassarse desseguida, present la forma de borrallóns de neu.

Resultat que 'l sigle XIX desvarieja. L' any passat repartia garrotadas al primer que 's posava al alcans del seu garrot: aquest any l' ha donada per remoure's en lo llit y descotxarse. No hi ha medi de ferlo estar calentó.

¡Y 'ls efectes del fret son generals y desastrosos!

Més generals qu' en Martinez Campos. L' héroe de Sagunto es general únicament á Espanya y 'l fret ho es en tot un hemisferi.

No parlém ja dels pahissos del Nort, de ahont arriban noticias las més desconsoladoras. Ab tot y estar aquests pahissos preparats á rébre'l, per ser allí sempre 'ls hiverns molt crusos, lo fret *fin du siècle* 'ls ha suptat de mala manera, contantse á centenars la gent glassada.

A París lo fret ha pres lo carácter de una verdadera epidemia. Hi ha hagut necessitat de montar á tota pressa hospitals de fredolichs, com en temps de peste se 'n disposan de colérichs. No hi ha que dir si 'l Sena s' ha glassat. Convertit en un *Skating-Ring*, serian molts los que hi anirian á patinar, á riscos de pendrehi mal, si la autoritat gelosa no hagués adoptat la precaució de fer rompre la capa de glas per medi de la dinamita. Pero succeheix que 'ls blochs de glas, apenas romputs, tornan á juntarse, transformantse aixís la llisa superficie del riu en una serie de depressions y de alts y baixos verdaderament aterradors. Se tem que quan vinga 'l desglas, la pitrada dels blochs de gel escrostonará y somourá 'ls ponts, si es que no se 'ls emporta riu avall.

A Nizza, l' estació invernal predilecta dels tísichs y asmátichs ha nevat de valent.

A Nápoli, la neu ha cubert las faldas del Vesubi.

Fins á Argelia han tingut la gran nevada. Los lleóns del desert s' han posat á tremolar com los galguets inglesos. Se 'n ha fet una gran cassera. En temps normal los lleóns solen fugir del

foch. Pero aquest hivern lo buscan. Aixís es que apenas veuen á un cassador, se li arriman á la boca del fusell, no importantlos morir, ab la fatlera de aprofitar la escalfor del fegonasso.

Grans frets á Andalusia, grans frets á Valencia, grans frets per tot arréu, inclús en aquells pahissos

«ahont floreix lo taronger,»

com diu lo poeta.

A Catalunya la glassada s' exten del Pirinéu al Ebro. L' Ebro á Tortosa pot passarse á péu. Lo Llobregat no cal dirho: fa poch dias uns quants joves de Barcelona s' hi passejavan per sobre ab velocípedos.

Y aquí mateix, en la hermosa ciutat resguardada de las bufadas del Montseny per la serra del Tibi-dabo, hem hagut de saber per primera vegada, quin gust tant especial té l' ayre *frappé*, quan al termómetro li dona la gana de arronsarse fins á marcar 10 graus sota 0.

La personificació del present hivern podria caracterisarse ab lo sortidor de la Plassa Real. Donava gust de veurel l' altre dia tot voltat de caramells de glas, y transformat en un gran centre de taula de cristall. Lo grupo de las tres gracias de ferro-colat se transparentava á través del glas, com si un artista invisible, s' hagués entretingut á tancarlas dintre de una escarparata.

¡Pobres tres gracias! Jo fins temo que á pesar de ser de ferro quedarán desgraciadas, porque es imposible que no se 'ls omplin de panallóns lo nas y las orellas.

Pero deixém ja de parlar de un assumpto que podrá dirse que 'l tracto malament; pero que á lo menos no podrá negarse que 'l sento.

Y aném á relatar un succés capás de deixar blau al mateix doctor Koch en persona. Se tracta de un nou procediment pera curar la tisis, que deixa endarrera totas las tentativas y tots los ensaigs realisats pèl celebèrrim doctor alemany, que com alemany déu ser protestant y heretjic. Lo procediment á que 'ns referim té la ventatja inmensa de ser essencialment católich.

La noticia que vaig á donarlos, ignorada á Espanya, la trech de una carta enviada desde Madrid á la *Revista católica de Filipinas*, periódich que no s' ocupa més que de qüestions religioses, que no publica més que noticias religioses, y que déu contribuir de una manera poderosa al foment de la *ganaderia lanar* mistica, de que son pastors y rabadáns únichs los frares que dominan aquellas islas ab absolut imperi.

Pero aném al cas.

Una monja natural de Alcira, de 28 anys de edat, y que havia entrat al convent de las *Adoratrices*, apenas ne contava 15, de constitució delicada y molt propensa á costiparse, va agafar un refredat molt fort en lo mes de novembre de 1888. Passá l' hivern tussint y mocantse; vingué la primavera y s' anava trobant pitjor, quan en ple mes de juliol del any 89 varen determinar enviarla á Avila, per veure si ab lo cambi de clima 's millorava.

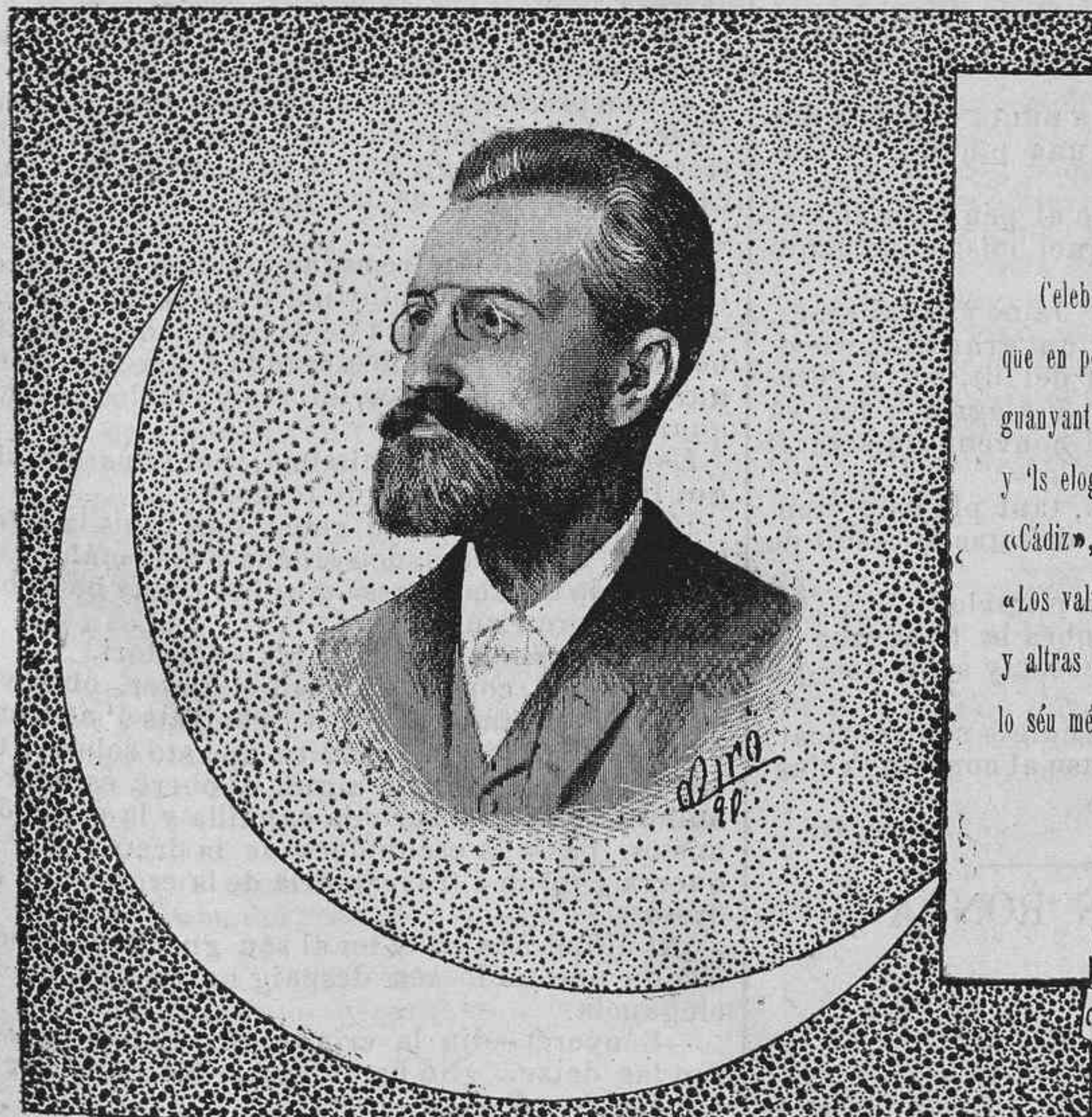
Alli anava decayent, quan lo metje diagnosticá que sufria una tisis pulmonar molt adelantada, afegint que per aquest mal no hi havia remey, y que lo millor que podian fer era treure's lo mort de sobre, enviant á la malalta á Madrid, ahont per ser los frets menos intensos que á Avila, tal vegada duraria més.

G. GIMÉNEZ.

Compositor de cap d'ala,
elegant y distingit
y director de la orquesta
en los Concerts de Madrit.
Lo públich de Barcelona,
veyent lo que pot y val,
li ha donat lo sèu aplauso
en lo Teatro Principal.

X. DE BURGOS.

Celebrat autor dramàtic
que en poch's anys s' ha fet un nom,
guanyantse las simpatías
y 'ls elogis de tothom.
«Cádiz», «La gente de pluma»,
«Los valientes», «Trafalgar»
y otras obras, patentisan
lo sèu mérit y 'l sèu art.

Y cap á Madrid faltan tísic'hs. L' autor de la carta 'ns descriu á la malalta, afónica, demacrada y tant débil que no tingué més remey que ficarse al llit desseguida, desconfiant los qu' en tal estat la veyan de que pogués tornar á al-sarse'n. Lo metje de Madrid confirmá 'l diagnós-tich del seu colega de Avila. La malalta—segóns lo metje—tenia destrossats los dos pulmóns y era completament inútil donarli menjar ni medica-ments. Més valia deixarla morir.

Y la pobra monja reclinada sobre cinch ó sis coixins, tenint cada cinch minuts de 35 á 40 cop3 de tos, per efecte dels quals llensava per la boca trossos de pulmó barrejats ab sanch.

¡Que vingui 'i doctor Koch, ab tota la seva ciencia y ab tots los seus cultius de microbis á arrancar á la mort presas com aquesta!

* * *

Perque la malalta vá salvarse Lo qual tinch lo gust de participals'hi á fi de que no s' alarmin. Ja l' havian viaticada. Ja li havian posat en tre mans un Sant Cristo que la *Madre Sacra-mento*, fundadora de la institució, tenia sempre en la seva celda y portava sempre en los seus viatjes; ja esperavan, en fi, l' últim moment, lo cop de tos suprém que acabés ab la existencia de la espiritual *Traviatta*.

¡Lo qu' es l' associació de ideas! Lo fet de tenir entre mans lo Sant Cristo de la *Madre Sacra-mento*, va fer recordar á la malalta qu' ella conservaba un autógrafo de la ilustre fundadora: un petit paperet que deya: «*Tu Madre, Sacra-mento*». —Portéume aquell paper —va dir. Y van portarli.

Llavors ella, plena de fé, exclamá:

—«Senyor y Pare méu (copio textualment) aixís com crech que ab vostre infinit poder donareu vista al cego, ab una cosa tan contraria á la vista com lo llot; aixís també crech que ab aquest paper que ha tocat la mèva *Madre Sacramento*, m' havéu de tornar la salut.»

Y doblegant lo paper ab la punta dels dits fins á reduhirlo al tamany de una pildora, va tragarse'l.

«Tragó la pildorilla (copio al peu de la lletra) y... ¡oh prodigio! desde aquel mismo momento quedó buena y sana.»

Aixís, aixís... sana y bona. Ja no vá tussir més, ja vá menjar, ja vá dormir un gran número d' horas seguidas, ja vá saltar del llit, ja vá recobrar la véu, l' alé, l' humor, l' alegria, y fins vá pujar y baixar l' escala del convent un sens fi de vegadas, sense cansarse.

¿Qué tal? ¿Lo doctor Koch, tant plé de preten-sions no queda com un nen de tetas al costat de la *Madre Sacramento*?

Desengányinse: la fé obra miracles.

Y 'l primer miracle que obra la fé es que hi haja qui escriga aquestas cosas y sobre tot qui se las crega.

Veritat es que aquests prodigis son fabricats per la exportació, destinantse al consum exclusiu dels indios de Filipinas.

P. DEL O.

ME CASO... EN RONDA!!

SONET.

¡Adèu, hermosa llibertat! May més tornarem á trobarnos, ja está dit;
¡me caso! y tant de dia com de nit,

estaré per la dona, tén'ho entés.

¿Que no ho vols creure? bueno, no hi fa res.

¿Que só un cara-girat? bé, bon profit:

no seré jo 'l darrer que penedit,

de tú s' ha deslliurat y desentés.

Carrego ab la gran creu de tot casat,
per lliure y expontánea vocació;

perque en lo cor un ángel m' ha tocat.

Y en mitj d' aquesta gran satisfacció,
sols una pena tinch: no haver pensat
en casarme cent anys més aviat!

T. Doys.

DEBUT.

Fa un més qu' en Lluís es metje efectiu; té ja en son poder lo titul corresponent, adornat ab tots los sellos, firmas y rúblicas que la lley pre-ceptúa y pot, per lo tant, dedicarse ab completa llibertat á la curació dels malalts... y hasta á la destrucció dels qu' están bons.

Ha llogat un piset en un punt céntrich, ha fet colocar una planxa de porcelana á la porta ab lo seu nom, ha pres una criada de certa edat que no té pretensions é inspira confiança y ademés ha fet posar en los diaris un anunci que diu aixís:

«Consultas del doctor D. Luis Magre: Archs, 64, 2.º Recibe de 2 á 3.—Gratis á los pobres de 1 á 2.»

Realisats tots aquests preparatius, en Lluís, plé de esperansas y rodejat d' ilusions, inaugura la campanya y fixa dia pèl seu *debut*.

Lo gran dia es avuy. Per poch supersticiós que sigui l' home, no hi ha ningú que deixi de donar importancia als sintomas y detalls que acompa-nyan lo comensament d' una empresa, obra ó carrera.

En Lluís es com tothom. Tant bon punt se lleva, mira 'l cel y 'l veu blau, llís, seré.

—¡Bon pressagi!—exclama, fregantse las mans en senyal de satisfacció... y per ferse passar lo fret:—¡bon pressagi! Lo cel me somriu, la natu-ralesa s' ha vestit de las festas... Aixó vol dir que tot anirá bè.—

Se vesteix ab quatre esgarrapadas, pren xacolate, pregunta á la minyona si la escala está es-combrada y si la placa de la porta del pis está ben neta... y 's posa desseguida á arreglar defi-nitivamente los objectes, llibres y mobles del seu quarto-despaig.

La operació es llarguissima, pero fins que si-gui la una hi ha temps de ferho tot.

¡Ab quina coqueteria estudia en Lluís la colo-cació de las caderas, dels sillóns y del sofá!

Ab cada trasto hi passa mitj' hora. May ho troba posat ab prou gust.

Després comensa ab la taula-escriptori.

Muda deu cops de puesto 'l tinter, observa quin efecte hi fan los llibres escampats d' aquesta ó d' aquella manera, medita un rato sobre si es natural que n' hi haja algun d' obert, estudia 'l millor siti pera posarhi la caj-tilla y la capsa de mistos, passa la escupidera de la dreta á la es-querra y torna á traspasarla de la esquerra á la dreta...

¡Al últim! Ara ho té tot al seu gust, ningú po-drá dir que en lo seu despaig no hi haja art y elegancia.

—Senyoret—diu la criada, trayent lo cap:—son las dotze... ¿No ha dit que volia esmorzar á aquesta hora?—

En Lluís ni s' en recordava. Atrafegat ab las sévas combinacions estéticas, no s' havia adonat de que las horas pasavan volant.

—Tè rahó—contestava donant l' últim cop d' ull al quarto:—ara á esmorzar, que á la una comensa la consulta pèls pobres... ¡Veyám, ve-yám com anirà aixó!...—

L' esmorzar transcurreix trist y silenciós: primerament perque en Lluís menja sol; en segón lloch perque mentres menja no pensa en altra cosa que en lo seu debut mèdich, que s' aproxima á passos agegantats.

¡Qui sab la sort que 'l destino li prepara! ¿Será un debut felís? ¿será una diada perduda?...

Ja es la una: ha arribat lo moment solemne.

—Manela—diu lo jove doctor á la criada:—jo me 'n vaig al mèu despaig. Vosté estigui alerta, y á mida que vaja trucant la gent, los va fent entrar al mèu quarto de un á un. Si s' aglomessin moltes personas, fàssilas esperar allá al recibidor. ¿Ho tè entés?

—Sí, senyor, no passi cuydado.—

Y en Lluís s' encamina al despaig, lluytant entre 'l temor y la esperansa.

Las minuterías del rellotje van seguint la seva marxa acompassada, 'l temps va avansant y 'l timbre de la porta no ha sonat ni un sol cop. En Lluís se revolca en lo seu silló, agitat, frenètic y passejant la mirada de la porta al rellotje, del rellotje á la porta...

De sopte... ¡ning... ning! ¡Ara! *Nunca es tarde cuando llega.*

Espera un moment, creyent veure entrar al primer malalt y mirant si la seva taula presenta bon cop de vista... pero 'ls minuts passen y 'l client no acaba de entrar may.

—¡Manela!—cria al últim, dominat per la impaciencia.

La criada apareix al instant.

—¿No han trucat ara mateix?

—Sí, senyor; era l' escombiayre. ¿Qué vol alguna cosa?

—Nó; retiris—murmura en Lluís, dissimulant lo despit que sent.

Y 'l pobre jove torna á esperar, ab l' orella atenta al més insignificant ruido.

Altre cop de timbre. Los pulmóns del doctor s' aixamplan, aspirant una inmensa bocanada d' ayre.

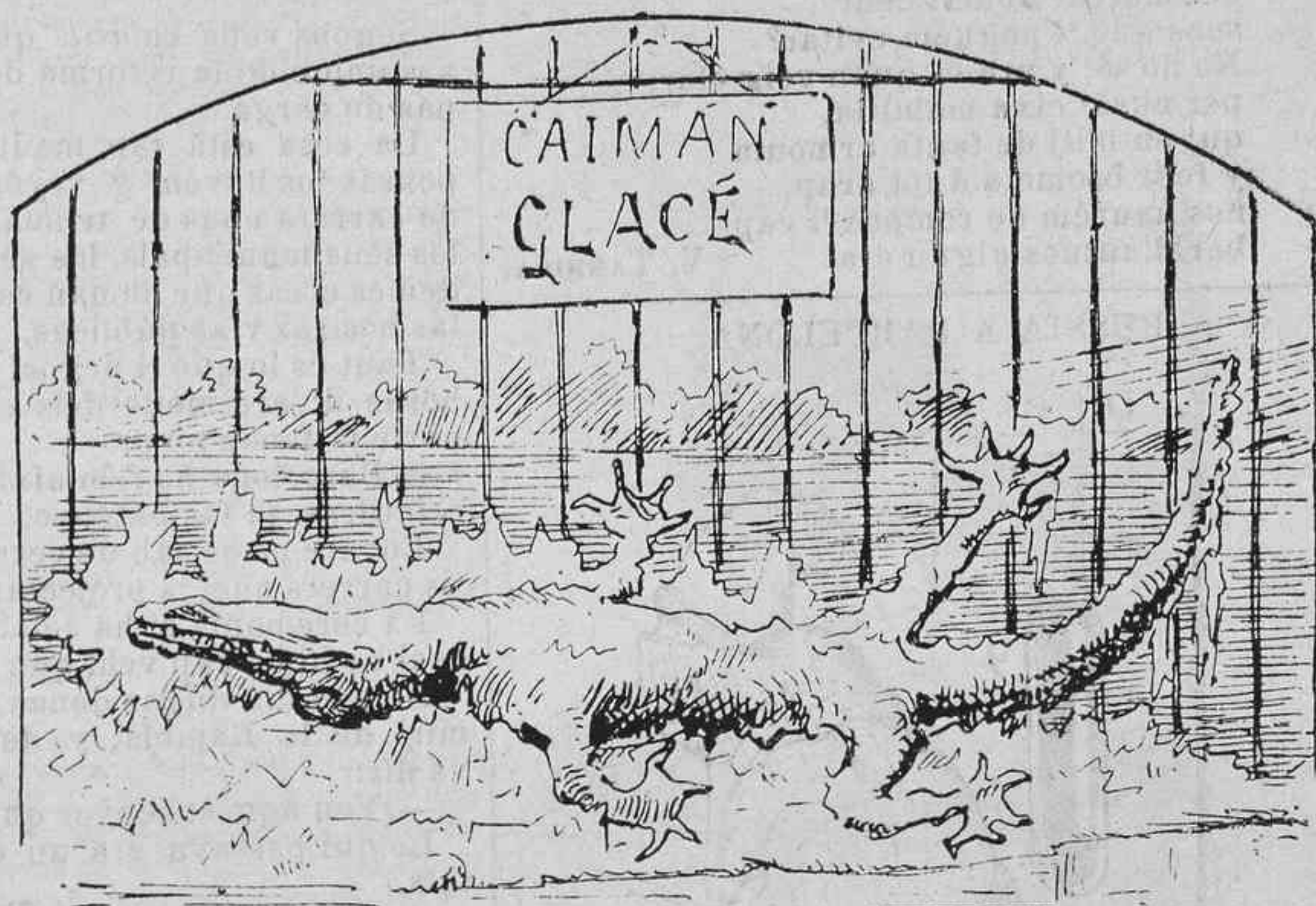
—¡Per fi!—exclama.

Pero passen dos minuts y no veu compareixer á ningú.

—¡Manela!... ¿Qui hi havia?

—Un senyor que demanava al sastre del pis de sobre.—

LAS NOSTRAS BESTIAS.

Una víctima dels 11 graus sota zero.

Un núvol de tristesa cubreix rápidamente lo seu semblant.

—¿Es á dir que no ha vingut ni una sola persona?...

—Per ara... ni una...

—¡Y son ja las tres... l' hora en que la consulta s' acaba..! ¡quin comensament més desgraciat...!—

Y apoyant lo cap entre las dugas màns, se queda en actitud meditabunda.

La pobra Manela comprén la situació del seu amo, endevina 'ls sufriments qu' en aquell instant l' atormentan... y atacada per una súbita explosió de sentiment, deixa escapar dugas llàgrimas de compassió.

—¿Qué tè?—cria en Lluís, adonantsen.

—Res, res—murmura la caritativa criada procurant dissimular las sévas impressións.

—¡Pero si está groga...! ¿qué li passa?

—¡Un lleuger mareig... no val la pena!—

Y al dir aixó, cau desplomada en una cadira.

—¡Gracias á Déu!—exclama 'l metje.—Lo mèu debut no haurá resultat estéril... ¡Tinch un malalt!—

Y ab molta formalitat, corra á polsar la seva criada.

A. MARCH.

¿NO 'T SEMBLA?

Avuy boy casats gosém de ditxa inmensa envejable, y es que ab imponderable amor, tu y jo 'ns estimém, dias de gloria passém, es un cel lo nostre estat, y ab plaher may somniat es tant lo goig que sentim, que molts cops nos aburrím ab tanta felicitat.

¿Per qué en nostre gran gosar
sentim donchs interiorment
eix malvat aburriment
sens que 'l poguém evitar?
No ho sé, y ara es quan veig clar,
per curá' eixa malaltia,
qu' en mitj de tanta armonia
y fent brometa á tot drap,
nos haurém de rompre 'l cap
barallantnos algún día.

V. TARRIDA.

RUSSIA A BARCELONA.

Lo que dich moltas estonas:
—¿Son farsells ó son personas?

CARRERS NOUS.

Segons veus *volatils* que corran per aquí, i assumpto de la reforma de Barcelona camina á pas de carga.

La cosa está tan madura, que 'l día menos pensat 'ns llevém y veyém tot Barcelona farsit de carrers nous de trinca, ab las sèvas aceras, los sèus municipals, los sèus kioscos y totas las demés cosas que donan caràcter y color local á las nostras vías públicas.

Tant es lo que 'l negoci está adelantat, que á horas d' ara molts dels carrers que s' han d' obrir ja tenen nom.

A Barcelona ho fem aixís: avants de neixe las criaturas, ja las batejém.

Encare no se sab de cert ahónt han de obrirse 'ls carrers que 's projectan, y ja están batejats.

La ceremonia s' ha celebrat ab tan sigilo, que casi no hi ha cap vehí que no ho sápigam.

Aquest día dugas donas del poble parlavan al mitj de la Rambla, y de repent una d' ellas va dir:

—¿Veü aquest senyor que ara passa?—

Lo qui passava era un conegut escriptor catalá.

—¿Aquell de la perilla?

—Sí; pues aquest es de la *cumassió* que 's cuyda de treure motius als carrers nous.

—¿Es dir que aixó dels noms los hi posan los homes?...

—¡Y donchs!...

—Jo 'm creya que no 'ls hi posava ningú.

—¿Y pues, de quina manera s' arreglaría?

—¡Oh!..—

En rigor, hi ha noms de carrer que sembla impossible que sigan inventats per la inteligencia humana; tan extrany, tan bunyols, tan incomprendibles son.

En las vías que ara van á obrirse, lo bon gust y la lógica estarán més ben servits.

La comissió nominadora ha sapigut buscar bé 'ls noms.

Prim, Fontova, Valero, Daoiz, Velarde, Monturiol...

¿No es veritat que es més eloqüent aquesta llista que la de *Jupi, Espolsassachs, Perot, lo Lladre, Bufanalla y Cremat xich?*

Si 'ls carrers que s' han d' obrir son molts, la comissió se trobará potser ab que 'ls noms se li acabarán, perque aquí 'ls homes eminentes de debó escassejan.

¿A quin rengló acudirá? ¿Al dels polítics? ¿als metjes? ¿als cantants? ¿als velocipedistas célebres?..

L' apuro es més gran de lo que sembla, y dupto que, si 'l cas arriba, la comissió 'n puga sortir ayrosa.

L' únich que pot aconsolarla es que, á pesar de lo que diuhen, aixó de la obertura dels carrers va una mica més llarch de lo que 's fa corre.

Y d' aquí á llavors ¡qué diable! hi haurá temps de que surtin homes célebres, que 'ns deixin los sèus noms pèls nous carrers.

MATÍAS BONAFÉ.

UN SANT VARÓ.

Lo senyor rector del mèu poble, es, com se sol dir, més bó que 'l pa, y 'ls que 'l coneixen á fondo diuhen que es un tarrandós

Entre altres bones qualitats que l' adornan, ne té una que avuy dia ni per remey se troba: es franch com un catal  de la velluria. Y aixis, no es estrany que tot fentla petar, exclami m s de un cop:—No arribo   compondre c m varen donarme aquesta rectoria, perque en las oposicions no més vaig obrir la boca per clavarhi disbarats.—

Empr , si de ciencia teol gica n  va demostrar cap mica, reunia antecedents de aquells que no poden oblidarse. Durant la carrera, per m s que hi havia competencia entre 'ls companys per portar los cabells fins   mitja esquena y arrombollats com un matxoch d' estopa, dur la cara bruta y tenir las mans xaparras y las unglas endoladas, tragar la capa llantiosa y arnada, espadenyas fora de la mida y 'l barret abonyegat com un perol de casa pobra, may cap condeixeple del seminari va lograr igualarlo en totes aqueixas hermosissimas circumstancias, ni may cap estudiant de la plana de Vich va engolir m s farro ni va lluhir unas orelles m s plenas de panall ns durant l' hivern. Per aix  lo senyor bisbe, sense encaparrarshi, li va donar la rectoria que sollicitava.

Lo primer fet que demostr  que la naturalesa no en va li havia cubert lo clatell de borrisol, succehi poch temps després de haverse encarregat del m u poble, una cinquantena de casas escampadas que 'ls anys y la miseria acaban de enrunar. Donchs va ocorre que uns senyorassos molt trempats de Barcelona, li donaren entenet de fondre las joyas de la Mare de Déu y referlas   la moderna, que serian molt més bonicas. Lo senyor rector va acceptar ab contento la proposició, y 'l resultat va ser que, després de afatar de pollastres   aquells bons senyors sis   set dias y de esquitx rlosi una dobla de quatre p ls traballs, sempre més la Verge ha portat corona de llauna y brillants de cul de got.

Pochs dias després va comprar una mula tan carregada de bondat y tan manyaga, que l' endem  de tenirla, al volerla cinglar, ab un raig de cossas li va arreglar la fesonomia com una taula de carnicer, haventli quedat per recordansa 'l nas xafat y una galta m s botaruda que l' altra. Si algú 's condolia de la s va desgracia y 'l planya, sempre contestava arronsant las espatllas:—Oh, aix  ray, senyal de que D u nostre Senyor se recorda de mi —De tots modos, molt bé que 's feya 'ls remeys que li aconsellava un pagès que tan bé guria   las personas com   las bestias.

No es cassador ni 'l pescar li agrada y en quant   estudiar, com no ho ha fet may, es feyna que l' embafa. Las s vas diversions son tres: buscar bolets quan n' es lo temps, fer obras y atracallar   una s va germana mitj beneyta que li fa de majordona.

Veure ab quina manya descubreix los rovell ns y pinatells coberts de molsa y fullaraca; veure ab quina trassa maneja la garlopa y 'l ribot, veure com emblanquina y fa morter, com   cops de mall estabella las rocas, pinta 'ls sants, enrajola, obra finestras y aterra embans, vos dich que es cosa curiosa.

Y admira encare m s, sentir la tirallonga de paraulas que usa pera dir   la s va germana qu' es una ximpleta y una basaroca, quan al punt del mitj dia no té la taula parada.

Que fa feynassas, ho diuhen las s vas mans rustegas, plenas de mulas y pell morta; y que no cuyda la s va persona, ho demostran la pelussera que li surt de cada orella   tall de duch, las solfas de la sotana y la arrosinada teula que li cubreix la closca.

De caritat no n' hi demanin, perque tot s' ho gasta per millorar la iglesia y la rectoria, y si li regalan un parell d'  nechs   pollastres ser  molt cap s de vendresels pera comprar cair ns   una saca de guix.

Lo s u paladar es com una tramuja; no distingeix lo bròquil del coliflor, las trumfas vellas de las primerencas, ni sap si 'l xocolate que pren al demati es fet ab cacao   ab engrunas de pa.

En materias de religio es terrible. Té una mànega tan estreta que per un pecat com lo puny clava una penitencia com l' embosta. Si dihent missa, algún feligrès enrahona, pesa figas   ronca, pert l' oremus; si girat lo missal la porta del cancell grinyola, mira de rehull per veure qui es lo toca-tard ; si 'ls que cantan l' ofici se enriolan, girantse tot rod , ab un regany 'ls encasta; si l' escol  no es amatent per donar las canadellas, li venta una bufa que l' aixorda, y preguntant

!GUERRA AL FRET!

Un traje de circunstancias,
que pot ser d' utilitat
mentres lo senyor termómetro
no vulgui fer més bondat.

la doctrina   la quitxalla, estella m s canyas de un cap de l' any   l' altre que un cistell  acreditat.

L' altre dia, en ocasió que 'l pobre senyor rector tenia un cap com una carabassa   causa de un mal de caixal que no 'l deixava descansar de nits ni de dias, un plagota va dirli fent la mitja rialla:

—Vaja, moss n Joan, pot estar content, que Déu no l' oblida dias h .

—Caram, caram; tan mateix ara se 'n recorda una mica massa—va dir fent un sospir y alsant la vista al sostre.

QUIM ARTIGAYRE.

¡MORTA! (*)

¡Morta! ¡pobreta! al pensarhi
s' entristeix ¡ay! lo mèu cor
considerant que dese dara
sens tú res faré de bó.

Jo, que de nit y de dia
tos passos seguía foll
y que sols veyent ton tipo
de goig estava nerviós;

Jo que al sentir ta veuheta
y aquell cant per mí tan dols,
per venir en busca tèva
deixava tot lo del mon;

Jo que per tú he deixat perdre
citas nocturnas d' amor
y que he arribat á saltarne
per tú dos pisos y tot,

¿cóm me será posible ara
olvidar ton tipo ayrós
y ta boca petitona
més petita que un pinyó,
y tas dentetas de perlas
y tos llabis rebufóns?...

Recordo encare aquell dia
que solets á un cuarto fosch
jo corria al tèu darrera
y tú, com si 't causés por,
molt lleugereta fugías
á amagarte pels recóns
escapant de ma *persona*
com se fuig de un seductor.

Recordo quan en mos *brassos*
un moment tingué ton cos
y vaig cridar plé de ditxa:
—«¡Ay rateta del mèu cor!»
y fent tú un crit esglayada
sol vas deixarme altre cop.

Recordo que per salvar
la tèva vida, cert jorn
jo vareig envenenarme
per tú, sí, per tú tan sols.

¡Oh! Dèu mèu y quina pena
tinch al recordar aixó;
més ¡ay! sí per càs en vida
vas ser de un altre, en la mort
serás mèva, tota mèva
jo t' enterraré en bon lloch.

Aquestas reflexions feya
dalt de un terrat un gatot
tot ensumant una rata
qu' era mortá en un recó;
y clavantli una morrada
y observant si estava sol,
en menos de un pare-nostre
se la tragá ab pell y tot.

J. STARANSA.

Senmana de fret: senmana sense 'l calor de las
novetats teatrals.

Los pochos teatros que mantenen obertas las sè-
vas portas, comprenent que 'ls que atravessan
los carrers per assistir á las funcions fan un ver-
dader sacrifici, y considerant que 'ls que 's sa-
crifican, en últim extrém sempre son pochos, no
's donan gran pressa en estrenar obras novas,
temerosos de que 'l fret, que tants estragos pro-
duheix per tot, las neuli.

(*) Sobrer del *Almanach*.

Aixis, qu' en pocas ocasions s' havia vist la
borla que reyna actualment en casi tots los tea-
tros.

Consignarém los petits incidents ocorreguts,
més per seguir la costum que per altre motiu.

PRINCIPAL.

Funció á benefici dels aplaudits autors de *Tra-
falgar*, Srs. Burgos y Jiménez.

Després de *El novio de D.ª Inés* y *Las visitas*,
va posarse 'l tan celebrat espectacle, valent á
los autors cridades á la escena, aplausos y un
florete de bonichs regalos.

Y no hi ha hagut res més.

Próximament s' efectuará, segóns sembla, una
funció dedicada á la memoria del eminent Va-
lero.

LICEO.

A últims del actual hi ha 'l propòsit d' estrenar
lo ball de gran espectacle *Rodope*.

A tal efecte, segóns noticias, adelantan los pre-
paratius.

Es necessari fer una cosa ó altra, perque 'ls
habituals concurrents al Liceo, ja no saben ahont
anar á passar la nit.

ROMEA.

Per un descuit involuntari vaig deixar de con-
signar la passada senmana que l' obreta *Un nú-
vol de pas*, estrenada ab éxit satisfactori, es de-
guda á la ploma del jove escriptor Sr. Ayné
Rabell.

La producció s' ha repetit, essent en totas
las representacions del agrado del públich.

TÍVOLI.

Continúan las obras de reforma y millora.

Quan aquestas quedin terminadas tornarà á
obrirse ab una nova companyia de sarsuela.

NOVEDATS.

Dillúns va celebrarse lo benefici de la senyora
Mena, posant en escena dos de las obras en las
que més acredita sos grans qualitats artisticas:
La boja, de Angel Guimerá y la graciosa pessa
Maruja.

Alcansá extraordinaris aplausos y un gran nú-
mero de regalos deguts á autors dramátichs, ar-
tistas de Novedats y altres teatros y admiradors
de la primera actriu del Teatro catalá.

* *

Dimars va estrenarse en aquest teatro la co-
media en un acte *¡Muixoni!* original del Sr. Bro-
sa y Sangermán.

Es una obreta senzilla y lleugera, versificada
ab bastanta soltura, que va fer riure en algunas
ocasions, sent aplaudida al final.

La execució, confiada á la senyoreta Fontova
y als Srs. Fuentes, Soler, Muns y Asparó, va re-
sultar ajustada.

CATALUNYA.

Se pot dir que tota la senmana se 'n ha anat
ab beneficis.

Com si aquest sigués lo millor sistema de ferse
passar lo fret.

La simpática Pino celebrá 'l seu lo dissapte-
últim, estrenant al efecte un monólech titulat
¡Divorciada! y una pessa del Sr. Extremera ba-
tejada ab lo titol de *Safo*.

¡Divorciada! consisteix en una tirada de *re-
dondillas*, no totas exemptas de ripis. Més que
un monólech propiament dit, es una poesia com-
tantas se 'n insertan en los senmanaris de 10
céntims. La Sra. Pino 'l digué ab molta dis-
creció.

Ara que 'l japonés priva
y ab lo Carnaval aquí,

tením lo gust d' oferils'hi
un auténtich figurí.

Ara lo juguet del Sr. Extremera ja es un' altra cosa. Fins adoleixent de falta de novetat, tant en l' assumpto, com en lo desarrollo de l' acció, entreté molt agradablement, gracias á la acertada pintura dels tipos y al devassall de xistes que no s' estronca un sol instant.

Hi estigueren molt bè las Sras. Alverá y Pino y 'l Sr. Palmada, mantenintse en bon terreno los demés actors que prengueren part en la representació.

* *

Dillúns, benefici de la Sra. Alverá.

A pesar del rigor de la estació, lo teatro estava plé de gom á gom.

La beneficiada 's distingí no sols en lo sainete *Bonitas están las leyes*, sino en lo *vaudeville* titulat *Clara Sol*, una obra plena de riallas, que la mateixa Sra. Alverá havia estrenat y que representa sempre ab gran éxit.

No hi ha que dir si aquest seria cumplert dillúns á la nit.

Lo quarto de la Sra. Alverá estava plé de regalos.

CALVO-VICO.

Diumenje 's probá de animar aquest teatro, posant en escena la magia *La Pata de cabra*, per la companyia cómic-hírica que dirigeix lo Sr. Buxens.

Li desitjém molta sort.

GAYARRE.

Debuts en gran escala.

Ab la *Favorita* se feu aplaudir la contralt senyoreta Juliá, ja coneguda á Barcelona per haver cantat en distints teatros y últimament en lo Liceo. La jove cantant demostra estar en aquell periodo de progrés durant lo qual las bonas condicions naturals s' aferman y s' arrodoneixen.

Lo tenor Salassi, que debutá ab aquesta ópera, té una véu agradable y ben timbrada, á més de una emissió fácil; pero es nou á las taulas y li falta encare aquella experiencia que sols pot adquirirse ab la costúm.

Lo qui no pogué anar sigué 'l baritono Miserochi. Ab tot y fer lo paper de *rey Alfonso*, acabat lo segón acte 'l poble 'l destituhí, reemplassantlo 'l baritono Bargioli, 'l qual realsá 'l prestigi monárquich, obtenint una gran ovació, després del aria: *A tanto amore*.

* *

Ab lo *Rigoletto* 's doná á coneixer una tiple de Reus, la Srta. Espinós, que per primera vegada apareixia davant del públich.

Com es natural, estava sumament emocionada; pero á través de la emoció féu endavinar bonas condicions. Lo públich l' aplaudi varias vegadas, principalment després del aria: *Caro nome che il mio cor* y del duo del acte tercer.

En quant al tenor Landé ho féu anar bastant be.

Qui copá tots los aplausos del públich, provocant en certs moments l' entusiasme general, sigué 'l baritono Sr. Bargioli, qu' es una escelent adquisició per la empresa, tant per sa véu simpática, com per sa pericia en lo cant. Cantant, está en lo seu element, y com actor, sab llansarse y encomanar al públich los seus entusiasmes.

Y ab lo dit queda fet lo baláns teatral de la present senmana.

N. N. N.

FANTASÍAS SIDERALS.

A estudi ja ho deya 'l mestre y ara en molts llibres ho he vist... y creguin... ¡no 'm xoca gaire! tant... ¡qu' estich d' alló més trist!

Es lo cás, que 'ls sabís contan d' alguns astres depravats, que tenen també l' audacia de ser per gent habitats.

Aixís á *Venus* y á *Júpiter*, segóns hi sentit á di, hi viuhén homes y donas, si fá ó no fá, com á aquí.

De molts anys, que desitjava emprendre un viatge al espay, mes anava retrassantme sense trobá 'l día may.

Mes ara que ja tenia la milló oportunitat puig m' escapava del cólera... ¡creguin que m' hi refredat!

¿Y perquè?... Donchs per la cosa més lógica y racional.

Ho ha esplicat no sé quin sabí...

¡ja veurán! ¡Es un gran mal!

¿Júpiter es mil vegadas com la terra, no es vritat?

Donchs la gent ab l' astre hi guarda la proporció-nalitat.

¿Saturno es com cent mil terras? Donchs los habitants d' allí

fan lo mateix... ¡Cent mil voltas més grossos que no 'ls d' aquí!

¡Y está clar! ¿Qui s' embolica ab gent aixís? ¡No 'm moch pas! ¡No vull que tant lluny de casa me succeheixi algún fracás!

Jo soch casat y tinch sogra —que no 'm deixa viure en pau.—

Suposém qu' un día 'm cremo y li dono l' adeu-siáu y vaig á pará á Saturno y allí 'm caso tant tranquil...

¿M queixava de la sogra?...

¡Multipliquin per cent mil y resulta una ballena

més alta qu' un campanar, que pesa cent toneladas

y no 'm deixa respirar!...

Jo aquí baix tinch molts *inglesos* (lo qual me fá interessant) que 'm venen sempre al darrera ab un fluiol sonant...

Donchs trasládinme á Saturno ab los *inglesos* d' aquí, cent mil vegadas més *fieros*, y ¡calculin quin pati!

¿Y si aumentan també 'ls comptes cent mil cops la cantitat?...

¡Prou suposicions, dimontri, ja comenso á está escamat!...

A Espanya governa un *mónstruo* que ja 'ns comensa á aburri; donchs figúrinse que un día jo fujo escamat d' aquí y vaig á pará á un planeta ahont s' escau de governant un tipo com ara en Cánovas... ¡Será cent mil cops més gran! ¡Será cent mil cops més *guenyol*!

¡Y cent mil cops més dolent!
 ¡Y farà, Déu meu, 'ls versos
 cent mil cops més malament!

Nada, nada, no 'm vull moure
 de la terra y ¡no 'm mouré!...
 á menos que hi hagi un sabi
 que trobi 'l que li diré...

¡Un astre de bona pasta
 bè de 'ls grans, bè de 'ls menuts,
 ahont siguin petits los vicis
 y siguin grans las virtuts!

Si acás n'hi há algún que 'l trobi
 que vingui... 'ns prepararem
 y... ¡desde 'l terrat de casa
 tots dos, nos lo mirarem!

M. RIUSEC.

ESQUELLOTS

Durant la senmana no s'ha par-
 tat més que del fret.

—¡Estich gelat!... ¡Quin grisó!...
 ¡Aixó no pot aguantarse!... Brrr...

No se sentian més que aquestas
 expresions, y encare á través dels
 embossos.

Una de bona:

—¿A quant dirias que ha baixat
 lo termómetro á la sombra?

—Qué sè jo.

—A 10 graus sota 0.

—Home, 'm deixas *fret*.

¡Qui havia de dir que 'l fret, l'
 enemich mortal del pobre en certs
 cassos, fins pot convertirse en un
 element de fraternitat!

Pera convèncers d' aixó no ten-
 nian més que recorre certs carrers
 de Barcelona, á altas horas, en una
 qualsevol d' aquestas nits tan ri-
 gurosas com havèm acabat de
 passar, y haurian vist quadros
 edificants, del tenor següent:

Un gran braser, y al seu entorn
 un sereno, un vigilant de primera
 y un vigilant de segona: tres ene-
 michts mortals, compartint en pau
 y tranquilitat l' escalfor del ma-
 teix foch.

Ja se sab: á grans mals, grans
 remeys.

Los cotxeros y conductors del
 tranvia, quan no podian aguantar
 més temps, baixavan de las plata-
 formas y 's posavan á corre, se-
 guint lo trot de las mulas, á fi d'
 entrar en calor.

A la Boqueria y demés mercats
 van faltarhi un gran número de
 venedors, temerosos de glassarse.

Y aixó que 'l fret, com tothom
 sab, es un gran aperitiu. Res des-
 perta tant la gana com una tem-
 peratura bèn baixa.

LA FESTA DELS FORNERS.

Al demati ofici y prédica,
 al vespre vinga ballá...
 ¡Quina afició á las traficás!
 ¡Ferne hasta quan no fan pá!

Sens dupte, per aquest motiu, los carnicers han pujat considerablement lo preu de la carn.

Sr. Coll y Pujol, si es que no t'è las mans balbas, aquesta es l' hora de fer entendre qu' empanya dignament la vara d' arcalde de Barcelona.

Cap de las festas extraordinarias del corrent any cau en diumenge.

De manera, qu' entre 'ls diumenjes y 'ls dias que no 's treballa, tindrem durant l' any, 69 dias festius... ben prop de sis cada mes, uns mesos ab altres.

Un any molt gos.

Perque fá moltes festas.

Cosas de la policia secreta.

Fá poch dias, era detingut en lo carrer de Mina un treballador de la fàbrica del Srs. Cruset, fundantse 'ls celosos vigilants en que 'l detingut no podia ser treballador perque vestia massa decent.

Anteriorment havia sigut detingut per individuos del mateix cos un individuo sens més delictes que 'l de portar brusa.

Tant si vas de cada festa
com si vas de cada dia,
vè sempre la policia
y 't detè y 't fastidia...
¿Donchs quina moda es aquesta?

Seria convenient que 's dictessen ordres concretes, á fi de que 'ls ciutadans pogan lliurarse de enutjosos contratemps.

Lo governador hauria de dir:

—Los treballadors, si no volen ser detinguts, portarán brusa ó portarán americana, catxutxa ù hongo, espardenyas ó botinas... En fi que tot-hom sàpiga com ha de anar vestit.

Encare que crech que lo més acertat seria posar uniforme als de la policia secreta, ó millor encare donarlos l' absoluta.

Després de tot, per lo que serveixen...

Ara que s' acosta Carnaval, no estarà per demés recordar als aficionats la antigua casa de la Sra. viuda de Galcerán, situada al carrer Nou de la Rambla, n.º 7, pis primer.

Lo surtit de caretas de totes classes, midas y capritxos que 's troba allí, no 's veu en lloch. Si 'ls nostres lectors s' hi arriban, ja 's convencerán de que las nostras indicacions no son exageradas.

En la *Veu de Catalunya*, periódich catalanista católich, que ha comensat ara fa poch á veure la llum pública, llegeixo la següent noticia:

«A Maduré (India inglesa) en un col·legi de Jesuitas hi ha 170 noys purs com uns àngels que fan la comunió diaria, y n' hi ha 300 pagans que desitjan ferse cristiáns y frares, si llurs pares 'ls ho permeten.»

¡Ay Senyor!... ¡Pobrissóns!

Encare no han rebut la llum de la gracia, que ja han comprés tot desseguida que la vida més bona y regalada es la de frare.

Un recort al pobre Roca y Galés, que acaba de morir á Gracia, á l' edat de 63 anys.

Sense més direcció ni estimul que la seva gran afició al estudi, en las horas que 'l treball li dei-

xava lliures, arribá á dominar las qüestions económicas y á tractarlas ab un gran sentit práctic, que produhia verdadera admiració.

En Roca y Galés era 'l proto-tipo del obrer il·lustrat de Catalunya.

No hi ha que dir, que valent tant com valia, ha mort enterament pobre.

A Vicennes, poble situat prop de París, acaba de ocorrer un crim que ofereix un caràcter especial, sumament curiós.

La victima era una beata anomenada Bazire, y la matadora un' altra beata anomenada Barbier.

Dos ratas de sagristia de las quals una destruheix al altra, estrangulantla ab una corda y arrossegantla un cop morta per la seva mateixa habitació.

Per més que rumihin no atinarán á compendre quin ha sigut lo móvil del crim.

Ni 'l desitj de robo, ni la satisfacció de una venjansa: cap de aquests estímuls que solen armar lo bras de tants criminals.

La Barbier matá á la Bazire—ella al menos aixis ho ha confessat de plá—moguda pèls zelos. Y no perque las dugas estiguessen enamoradas del mateix capellá, que sabent qu' eran lletjas, velles y escarransidas, difícilment haurian trobat cap mossén que 'ls hagués donat motiu d' estar gelosas.

Los zelos de la Barbier eran de caràcter espiritual; uns zelos excludivament religiosos.

—La Bazire—va dirse—resa més que tú, resa de dia y de nit, á totes horas y sense descans. Donchs á la primera ocasió la mato y ja no podrà resar més.

Y aixis va ferho.

Ara vajan á averiguar si pot haverhi res més monstruós al mon que 'l fanatisme religiós.

Lo según ball de máscaras del Liceo no 's va veure gayre més animat que 'l primer.

Y de disfressas, n' hi havia una abundancia tal, que casi podian contarse ab los dits!

Aixó sí, de varietat no 'n vulgan més: la major part de las máscaras portavan mantón de Manila. Semblava que s' ho haguessen dit.

Contribuhian á amenisar lo ball unas fortas corrents d' ayre gelat que 's passejavan ab tot desahogo pèls corredors de la platea.

Moltes máscaras que havian entrat al gran teatro ab véu argentina de tiple, varen sortirne ab véu de baix profundo acatarrat.

Un corrido que hi havia anat molt decidit á fer una conquista, ja la va fer la conquista.

Va conquistar una pulmonia.

Vaja, digan lo que vulgan.

Los balls de máscaras del Liceo cada any més espléndits, més animats y més entretinguts.

O sino aquí tenen al corrido de que 'ls parlava: ja t'è entreteniment al menos per un mes, si 'ls metjes no li esguerran la cura.

Lo Sr. Budoy, l' intrépit aeronauta, que comensá sa carrera arrapantse á una corda del globo de Mr. Mayet y que ab un xich més la termina, cayent desde una altura considerable, está preparant novas ascensions, valentse de tres

LO MILLOR.

Dèixinse d'estufas, llenya,
tarregada y carbonet...
¡No hi ha com aquest sistema
per ferse passà bè 'l fret!

globos, dos d'ells de forsa ascencional y capàs cada un per vuit personas, y 'l tercer, modelo dels dirigibles.

Es á dir: un globo locomotora y dos globos va-góns.

Figürinse una especie de tranvia de Sant An-dréu de Palomar, anant á través del ayre.

Li desitjém molta sort, ja que las alturas lo ti-ran, y que no s' haja de arrepentir may de la promesa que havia fet de no elevarse may més.

Una moda nova que comensa als Estats Units y que no será difícil que ab lo temps arribi á Eu-ropa.

Una damisela de aquella República, reyna de la elegancia, ha sortit á passeig portant á la ca-rretela, en lloch de un gos, com molts acostu-man, un preciós porquet.

Será molt bonich, si cundeix la costúm, poder-se dirigir á una elegant, dihentli:

—Si no pot concedirme 'l seu amor, á lo menos lo dia que mati al meu rival, no 'm negui una butifarreta.

Ha mort á París un capellá que havia disfru-tat á Barcelona molta notorietat en los últims anys que precediren á la Revolució de Setembre.

Nos referim al Pare Amores.

¿Qui no 's recorda de aquest predicador del gènero naturalista? Pujava á la trona y nome-nava las cosas pèl seu nom. Al pá pá, al ví ví, al escándol escándol. Atacava l' hipocresia de las elevadas classes socials ab tal desembrás, que més de quatre vegadas las autoritats superiors van privarlo de predicar.

***

Lo Diari de Barcelona suposa que 'l Pare Amores va emigrar á Fransa fugint de las per-secucions desencadenadas contra 'l clero per la Revolució de Setembre.

Res més inexacte. Los únichs que perseguian al Pare Amores eran los seus mateixos, aquells á qui esguerrava la cria, fent us de una llengua que no tenia péls.

No se 'n anà á Fransa á ferse frare fins que 'ls seus pares, als quals ell idolatrava, hagueren mort.

Mentres visqueren procurá mantenirlos ab lo fruyt del seu treball.

La Revolució no li feva por, ni tenia perquè recelarne.

Més que mal vist era popular.

Un dia passant per un carrer, un grupo de galifardéus va cridarli:

—Bólit.

Y ell, caragolantse 'l mantéu al bras, y gi-rantse de repent, va dirlos quadrantse:

—¡Vinga!

Ab una gracia tal, que 'ls mateixos que trac-tavan de insultarlo, van posarse á riure, ex-clamant:

—¡Voto á!... ¡Si es lo Pare Amores!

CALEFACCIÓ NASSAL.

Sistema que 's recomana als que tenen massa nas, per evitar que la trompa se 'ls hi torni un tros de glas.

LANCE D' HONOR.

—¿Ab aquest fret treus la teya?
—¡Y donchs!—Per mí lo millor
es sanjarho á bofetadas...
¡així entrarem en calor!

Diumenje últim va ser día de colocar primeras pedras.

Primera pedra á la tenencia de arcaldía de la Concepció; primera pedra á la escola del Parch. No tinch res que dirhi: al un y al altre edifici 'ls considero sumament útils y la sèva existencia ha de redundar en bè de la ciutat.

Més val aixecar tenencias de arcaldía y escolas que palaus reals, que per rez han de servir més que per evidenciar los despilfarros y 'l servilisme de la administració municipal.

Pero per lo mateix que 's tracta de construccions útils, opino que podrian suprimirse ceremonias supèrfluas.

Lo d' enterrar ab tota solemnitat primeras pedras no conduheix á res práctic, perque las primeras pedras desgraciadament no grillan.

Al mèu entendre las ceremonias deurian reservarse pèl día en que 's coluqués no la primera sino l' última pedra.

Ja s' ha publicat lo cartell del certamen de la Joventut catòlica.

A tenor del mateix lo premi d' honor y cortesia «donat será á qui mellor cante lo sentiment d' amor, deguent apartarse los poetas de tot degenerat realisme y mantenirse en les més pures regions del esperit.»

¡Dimontri de joves catòlichs! ¡Tant poch realistes en literatura y tant realistes en política!

¿Y qué dirém de aquest amor que 's manté en los més pures regions del esperit?

Ja m' hi jugó una missa que se 'n porta la flor natural un prebere qualsevol. Y fins si no m' enganyo, la poesia guanyadora 's titulará: *A la mia estimada majordona Mariàngela.*

Un ambiciós tracta de anarse'n á la República Argentina á fer fortuna.

—No hi vajas - li observa un amich—mira que

alli 'ls negocis están molt mal, mira que no corre un quarto, mira que 'l menjar escasseja...

—¿Y qué?

—¿Cóm y qué? ¿Y qué farás si 't trobas sense colocació y sense saber ahont darla?

—Allá ray, sempre fins en los més grans apuros, hi ha un recurs.

—¿Quín recurs?

—Tirarse de cap al *Riu de la Plata.*

Un proverbí oriental:

«Si vas á la guerra, resa una oració; si t' embarcas, resan dugas; si 't casas, resan tres.»

Un oncle está irritadíssim contra un sèu nebot, calavera desfet.

—¡Ets un perdut! .. ¡M' estás arruinant!... Estás empenyat ab Déu y ab lo diable.

Lo nebot ab molta frescura:

—Está equivocat. Precisament acaba de citar á las dos únicas personas á qui no 'ls dech ni un céntim.

De una casa va desaparèixer un artistich rellotje de sobre-taula, que á lo menos pesava dos arrobas.

—¿Qui l' haurá robat?—deya l' amo plé de desconsol.

—Jo ho sè—va dirli un amich.

—¿Qui?

—Un lladre de primera forsa.

L' Adela es una xicota molt lleugera, que un día va caure gravement malalta.

Parlant d' ella, deya una amiga á un' altra:

—¿Sabs que l' Adela ja está bona?

—¿Si?

—Ningú creya que 'n sortís. Va arribar molt mala; pero al últim s' ha escapat.

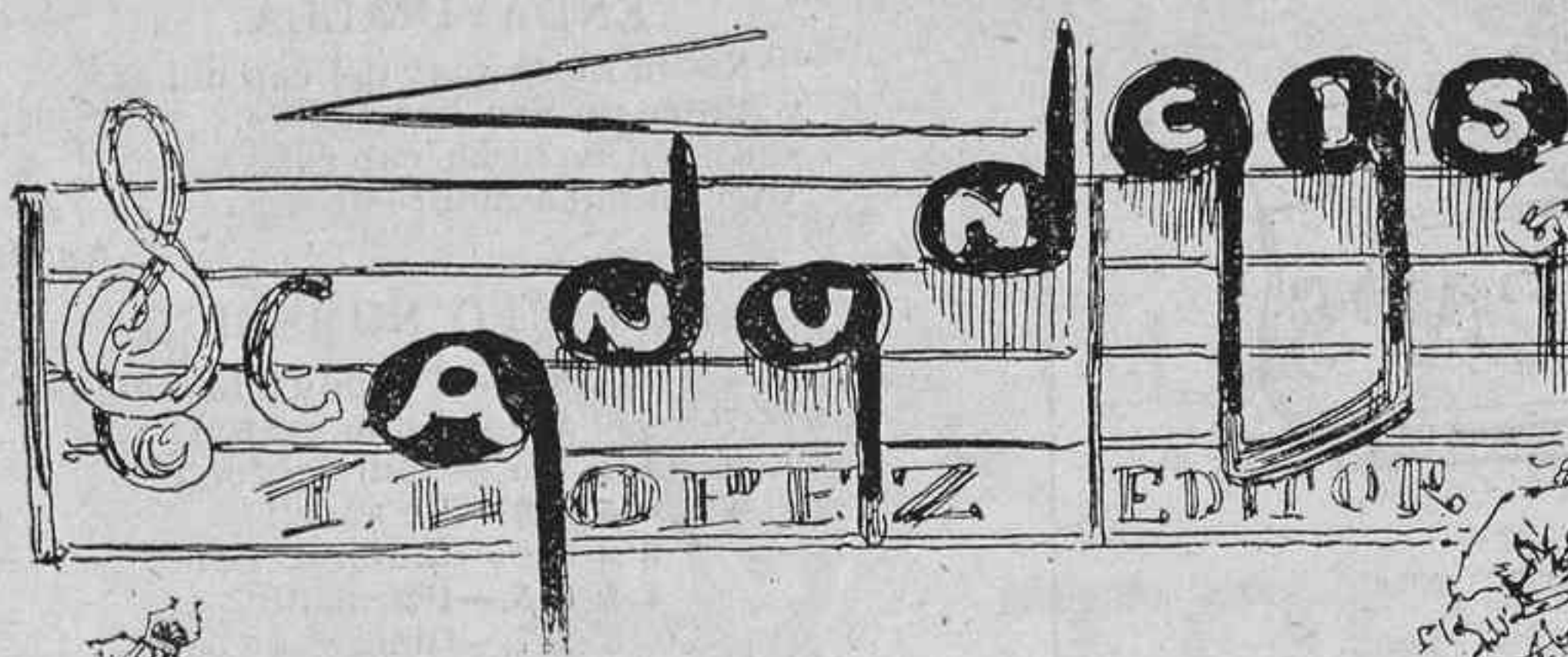
—¿S' ha escapat? ¿Ab qui?

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA.—*Gi-ro na.*
2. ANAGRAMA.—*Anita Atina.*
3. ACENTÍGRAFO.—*Cabra-Cabrà.*
4. TRENCA-CLOSCAS.—*El Salto del pasiego. — Las dos princesas.*
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Cornudella.*
6. INTRÍNGULIS.—*Portal.*
7. GEROGLÍFICH.—*Per ulls de poll, als peus.*

J. M.º BARTRINA

Algo. Colección de poesías, ilustradas por J. Luis Pellicer. Ptas. 3.

NITS DE LLUNA APLECH DE POESÍAS DE FREDERICH SOLER (PITARRA)

Ilustradas per J. LLUIS PELLICER
Y AB UN PRÓLECH DE VALENTÍ ALMIRALL. — Ptas. 2.

TRATA DE BLANCAS

NOVELA SOCIAL

por EUGENIO ANTONIO FLORES

Un tomo en 8.º con láminas, Ptas. 3.

F. SALAZAR

POESIA DEL PORVENIR

Con un prólogo de Francisco Pi y Margall
y con ilustraciones de F. GÓMEZ SOLER. — Ptas. 2'50.

F. GRAS Y ELÍAS

ROMANCES DE CORTE Y VILLA

Con un prólogo de FEDERICO SOLER (Pitarra)

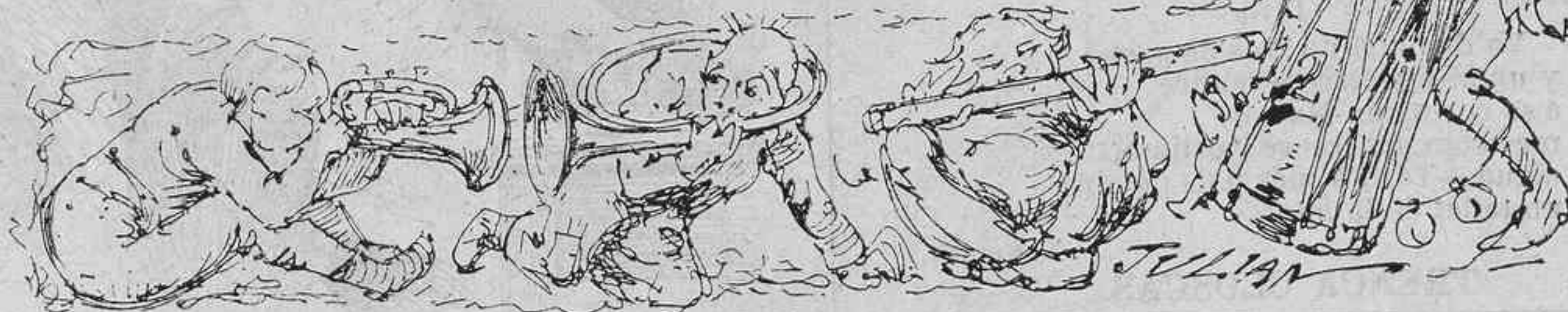
Ilustrados por Vázquez, Dieguez y Gómez

Un tomo en 8.º, Ptas. 2'50.

C. GUMÁ

Ni la teva ni la meva

COMEDIA EN 3 ACTES Y EN VERS. — Ptas. 2.

PARIS

por A. VITU

Versión castellana de
EMILIA PARDO BAZAN

Van publicados tres cuadernos á UNA PESETA el cuaderno.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

XARADAS.

I.

UN PERIÓDICH MÉS.

Com tenia moltes ganas
de fé un periódich festiu,
fa cosa de tres senmanas
que 'n vaig fundar un: Lo *NIU*.

Res, una idea gastada
que va passarme pèl cap,
y perque tinch una criada
qu' escriu versos, y que 'n sab.

Al veure sa *total* gran,
vaig pensar: Ja lligarém:
per 'xó vaig dirli:—Endavant
vosté y jo *Lo Niu* farém.

Y en efecte: 'l componiam
ab molta puntualitat
pero no més lo veniam
als de casa y pèl vehinat.

Perque més variat semblés
Dos-quarta-cinch jo firmava,
y com si gust hi trobés
ella 'l nom sempre s cambiava.

Y com grans disposicions
á versificar tenia,
en mer os de dos segóns
ella feya una poesia.

Y omplint papers y quartillas
se va tan *hu-dos-tres* ella,
que componia quintillas
que fins feyan... escudella.

Com que 'l género festiu
y l' amorós cultivavam,
á casa sempre 'ns trobavam
junts fent ó arreglant *Lo niu*.

Pero un dia la minyona
uns versos va publicar,
que á la sogra y á la dona
no feyan més que atacar.

Com que *tres-tres* no es ma esposa
no ho va pendre ab cap mal fi:
la sogra 's posá nerviosa
com un *pinxo femení*.

Y com va tocarli 'l viu,
d' aixó vingué 'l *denunciarnos*,
y per cástich va privarnos
de poguer torná á fe 'L *niu*.

J. STARAMSA.

II.

Va demaná un tros de *prima*
y un *invers-tercera* tendre
á sa cosina en Marsal:
més com *dos tres* se l' estima,
digué:—Tè, y á més pots pendre
un tallet de la *total*.

XANIGOTS.

TRENCA CLOSCAS.

LLEÓ R. PLET.

RODA.

Formar ab aquestas lletras lo nom de un carrer de Barcelona.

CINTET BARBERA.

ENDAVINALLA.

No 'm moch may del cap del ase
y dintre un Sant me veurás:
sense mí no hi ha cap cas
y no 'm puch moure de casa.

J. T. ANGUILA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 — Periódich barcelonés.
5 3 7 8 9 9 2 3.— En lo exércit.
4 5 3 1 2 7 5.— Nom de dona.
4 5 6 5 3 8.— Un aucell.
1 8 9 5 6.— Ciutat d' Italia.
4 5 6 5.— Per medir.
3 2 7.— Objecte de cabell.
7 2.— Una planta.
1.— Consonant.

ROSETA SASPLUGAS.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—2.ª: animal feréstech.—3.ª: flor en plural.—4.ª: nom de dona.—5.ª: prenda de criatura.—6.ª: número, y 7.ª: vocal.

SALVADOR MASERAS.

GEROGLIFICH.

I
III
O II
II

SALDONI DE VALLCARCA.

PÈL BALL DE MASCARA.

—«Ben lluhentas» m' ha dit ella:
¡ben lluhentas!... *Ya se vé...*
¡Com que en 'quests balls las botinas
hi solen fé un gran papè...!

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.